

24ο Εθνικό Συνέδριο

«Ενέργεια & Ανάπτυξη 2019: «Ο Κομβικός Ρόλος της Ενέργειας στην Οικονομική Ανάπτυξη»

Εισαγωγικά σχόλια του Κωστή Σταμπολή

Αξιότιμε κύριε Υφυπουργέ Ενέργειας, αγαπητέ κ. Θωμά

Εξοχότατοι κύριοι Πρέσβεις,

Αγαπητοί Εταίροι,

Αγαπητά μέλη του ΙΕΝΕ,

Κυρίες και Κύριοι,

Πρώτα απ' όλα, θα ήθελα να σας καλωσορίσω στο ετήσιο Εθνικό Συνέδριο Ενέργειας του ΙΕΝΕ, το 24^ο Εθνικό Συνέδριο «Ενέργεια & Ανάπτυξη». Ένα συνέδριο που οργανώνεται ανελλιπώς από το 1996 και αποτελεί ορόσημο στις ενεργειακές εξελίξεις της χώρας. Με ειδικό τίτλο του φετινού συνεδρίου «Ο Κομβικός Ρόλος της Ενέργειας στην Οικονομική Ανάπτυξη», το ΙΕΝΕ επιθυμεί με αυτό τον τρόπο να τονίσει ότι η ενέργεια μπορεί να αποτελέσει έναν αποτελεσματικό μοχλό για την ανάκαμψη της οικονομίας.

Πράγματι, ο ενεργειακός τομέας, με την πολυμορφία και την δυναμικότητα που τον διακρίνει, προσφέρεται ιδιαίτερα για την προώθηση της αναπτυξιακής διαδικασίας.

Και μπορεί μεν η συνεισφορά του ενεργειακού τομέα στο ΑΕΠ της Ελλάδας να αντιστοιχεί στο 6%, ένα όχι ευκαταφρόνητο ποσοστό σε σύγκριση με άλλους τομείς, όμως, η βαρύτητα και η εμβέλεια των ενεργειακών επενδύσεων και του επιχειρείν είναι τέτοια που έχει συνήθως πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις, αποφέροντας τεράστια οφέλη, οικονομικά και κοινωνικά, σε βάθος χρόνου.

Η πραγματοποίηση του ετήσιου Συνεδρίου «Ενέργεια & Ανάπτυξη» αποτελεί πάντα μια μεγάλη πρόκληση για το IENE. Έτσι, η οργανωτική Επιτροπή δίδει ιδιαίτερη προσοχή στην διαμόρφωση του προγράμματος, ώστε να είναι επίκαιρο και να προσφέρει την δυνατότητα συμμετοχής καθιερωμένων αλλά και νέων παικτών του ενεργειακού χώρου από την Ελλάδα και από το εξωτερικό. Και με αυτήν την ευκαιρία, θα ήθελα να απευθυνθώ ιδιαίτερα στους ομιλητές και συνέδρους που ταξίδεψαν από άλλες χώρες και ήρθαν στην Αθήνα ειδικά για να λάβουν μέρος στο φετινό Συνέδριο. Τους ευχαριστώ θερμά για την συμμετοχή τους και στην υποστήριξή τους.

Πριν προχωρήσουμε περαιτέρω, αξίζει να εξετάσουμε την εξέλιξη του ενεργειακού ισοζυγίου στη χώρα μας διαχρονικά, αλλά και να δούμε τις προοπτικές για το μέλλον. Θα παρατηρήσουμε ότι τόσο το φυσικό αέριο όσο και οι ΑΠΕ (με εξαίρεση τα μεγάλα

υδροηλεκτρικά) απουσίαζαν παντελώς από το ενεργειακό μίγμα το 1990.

Συμπεραίνεται ότι η Ελλάδα έχει καταφέρει τα τελευταία 27 χρόνια να διαφοροποιήσει αισθητά το ενεργειακό της ισοζύγιο, βελτιώνοντας με αυτόν τον τρόπο και την ενεργειακή της ασφάλεια (βλέπε πίτες), αν και η ενεργειακή της εξάρτηση παραμένει από τις υψηλότερες στην Ευρώπη στο 75%, σε σύγκριση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο στο 54%.

Σε ό,τι αφορά την συνολική τελική κατανάλωση ενέργειας στην Ελλάδα, το μερίδιο των ΑΠΕ διαμορφώθηκε στο 17% το 2017, (συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων υδροηλεκτρικών). Η συνεισφορά του φυσικού αερίου από μηδενική το 1990 ανήλθε σε 9% επί της συνολικής τελικής κατανάλωσης το 2017, ενώ αξιοσημείωτη είναι η πτώση του μεριδίου του πετρελαίου από το 67% της συνολικής τελικής κατανάλωσης στο 53% το 2017.

Τόσο η προηγούμενη όσο και η σημερινή κυβέρνηση, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκών δεσμεύσεων της χώρας, έχουν θέσει ιδιαίτερα φιλόδοξους στόχους για την περαιτέρω προώθηση των ΑΠΕ, με στόχο να συμμετέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 35% της ακαθάριστης τελικής ενεργειακής κατανάλωσης το 2030 και σε ποσοστό περίπου στο 61-64% στην ηλεκτροπαραγωγή, σηματοδοτώντας με αυτόν τον τρόπο την μεγάλη στροφή της χώρας

από τα ορυκτά καύσιμα, πράγμα στο οποίο θα αναφερθεί με λεπτομέρεια ο υφυπουργός κ. Γεράσιμος Θωμάς αλλά και άλλοι ομιλητές.

Από την πλευρά μου, θα ήθελα, ωστόσο, να παρατηρήσω ότι το φετινό συνέδριο διεξάγεται εν μέσω μιας μοναδικής συγκυρίας, όπου η Ευρώπη, αλλά και άλλες χώρες, ανταποκρινόμενες στις προκλήσεις της Κλιματικής Αλλαγής, προχωρούν πλέον στην μεγάλη κλίμακας εφαρμογή συγκεκριμένων πολιτικών ενίσχυσης των ΑΠΕ, της ενεργειακής αποδοτικότητας και της εισαγωγής νέων τεχνολογιών σε όλο το ενεργειακό φάσμα, με απώτερο στόχο τη μείωση των εκπομπών και την απανθρακοποίηση του ενεργειακού συστήματος. Με την Ευρώπη, η οποία μειώνει διαρκώς τις δικές της εκπομπές τα τελευταία δέκα χρόνια θέλοντας να ηγηθεί της παγκόσμιας προσπάθειας αποκομίζοντας απτά οφέλη με την δημιουργία ενός καθαρότερου περιβάλλοντος αλλά και την ανάπτυξη τεχνολογικών δεξιοτήτων και προϊόντων.

Σε αυτό το σημείο οφείλουμε να σημειώσουμε ότι η ενεργειακή μετάβαση σε ένα σύστημα μηδενικών εκπομπών μέχρι το 2050 θα αντιμετωπίσει σοβαρότατες προκλήσεις. Αρκεί να λάβουμε υπ' όψη ότι η κατανάλωση πετρελαίου και αερίου βάση τελευταίων στοιχείων του ΙΕΑ για τη ζήτηση σε 100 εκάτ. βαρέλια/ημέρα και άλλων οργανισμών εξακολουθεί να αυξάνεται, όπως και οι εκπομπές των ρύπων, 2% το 2018. Μπορεί η Ευρώπη να επιθυμεί να

δώσει το καλό παράδειγμα αλλά ο υπόλοιπος κόσμος δεν αποχωρίζεται εύκολα τον άνθρακα!. Άρα το πρόβλημα δεν είμαστε εμείς αλλά οι άλλοι.

Άρα θα χρειασθεί ακόμη μεγαλύτερη προσπάθεια σε διεθνές επίπεδο και επιμονή στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών όπως αυτή του υδρογόνου και τον ενταφιασμό και την επανάχρηση διοξειδίου του Άνθρακα. (CCS)

Η Ελλάδα βρίσκεται σήμερα στο μεταίχμιο μιας νέας ενεργειακής εποχής, αφού από τη μια πλευρά έχουμε μπροστά μας την ραγδαία διαφοροποίηση του ενεργειακού μίγματος και από την άλλη την υιοθέτηση νέων κανόνων και την οργάνωση της ίδιας της αγοράς ενέργειας με την πλήρη υιοθέτηση του target model και την αναβαθμισμένη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας.

Όλα τα ανωτέρω θα συζητηθούν και θα αναλυθούν με λεπτομέρεια στο φετινό συνέδριο, το μεγαλύτερο μέχρι σήμερα από πλευράς συμμετεχόντων ομιλητών – πάνω από 70 από Ελλάδα και εξωτερικό – αλλά και διευρυμένης θεματολογίας, πράγμα που μας οδήγησε για πρώτη φορά στη θέσπιση παράλληλων συνεδριών.

Κυρίες και Κύριοι,

Ολοκληρώνοντας, επιτρέψτε μου να υπογραμμίσω για μία ακόμα φορά την φιλοσοφία και στόχευση του ετήσιου αυτού Συνεδρίου

του Ινστιτούτου μας, υπενθυμίζοντας τις βασικές παραμέτρους του, που εξασφαλίζουν τον πλουραλιστικό του χαρακτήρα ως προς τις εκφραζόμενες απόψεις και τα εκπροσωπούμενα πολιτικά ρεύματα, την δημοκρατική του δομή, με την ενθάρρυνση ανοικτής συζήτησης και ελεύθερης ανταλλαγής απόψεων, την σφαιρικότητά του ως προς τη θεματολογία του, και την επιστημονική του κατεύθυνση ως προς την τεκμηρίωση που έχουν ομιλίες, παρεμβάσεις και παρουσιάσεις.

Έχουμε μπροστά μας ένα πλούσιο πρόγραμμα με σημαντικές ομιλίες, βαρύνουσες τοποθετήσεις και πολύ επίκαιρες παρεμβάσεις που μεταξύ τους καλύπτουν σχεδόν όλο το φάσμα του ενεργειακού τομέα.

Τέλος, εύχομαι καλή επιτυχία σε όλους τους ομιλητές για τις παρουσιάσεις τους αλλά και στους συνέδρους, ελπίζοντας να αποκομίσουν θετικές εντυπώσεις, ενώ τους προτρέπω να λάβουν ενεργό μέρος στις συζητήσεις που θα διεξαχθούν σε κάθε συνεδρία. Παραδίδω τώρα την σκυτάλη στον αγαπητό συνάδελφο Παντελή Κάπρο, καθηγητή ενεργειακής οικονομίας και διευθυντή του εργαστηρίου E3M Lab του ΕΜΠ και Πρόεδρο του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΙΕΝΕ. Παντελή, έχεις τον λόγο.

Αθήνα, 21 Νοεμβρίου 2019